

B.A. (Part-II) (CBCS Pattern) Sem-IV
BA12A2-1 : Marathi Compulsory (मराठी आवश्यक)

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/W/22/ 12052

Max. Marks : 80

1. दलितांच्या वाटयाला येणाऱ्या दुःखाचे विदारक चित्रण शंकरराव खरातांनी कसे केले आहे ते लिहा? 16
किंवा
'अस्पृश्यांचा आधारवड' या पाठाच्या आधारे राजर्षि शाहू महाराजांच्या सामाजिक कार्य-कर्तृत्वाचा आढावा घ्या.
2. 'इतकी वर्ष झालीत आपल्या संसाराला' या कवितेचे रसग्रहण करा. 16
किंवा
'मला एक संस्कृती सापडली आहे' असे कवी चंद्रकांत वाघमारे का म्हणतात?
3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा. 16
गट 'अ'
क) दलित वाङ्मयाची जाणीव मूल्यगर्भ जाणीव आहे, असे शरच्चंद्र मुक्तिबोध का म्हणतात?
ख) 'डॉक्टर, आता हा दवाखाना तुमचा नाही; आता हा दवाखाना आमचा आहे' असे आदिवासी स्त्रियांनी का म्हटले?
ग) समाजात निकोप वैज्ञानिक दृष्टिकोन रुजणे आवश्यक आहे, असे जयंत नारळीकर का म्हणतात?
घ) समृद्ध लोककलांचा वारसा आपण टिकवून ठेवायला हवा, असे हरिश्चंद्र बोरकर का म्हणतात?
किंवा
गट 'ब'
च) निव्वळ वैद्यकीय सेवा देऊन गावतले प्रश्न सोडवता येत नाही, असे अभय बंग का म्हणतात?
छ) दंडार ही लोककला आज लुप्त होण्याच्या मार्गावर आहे, असे लेखक का म्हणतात?
ज) 'दलित वाङ्मयाची जाणीव' ही निर्मात्याची जाणीव आहे, असे लेखक का म्हणतात?
झ) शाहू महाराजांनी अस्पृश्यांवर अन्याय करणाऱ्या कोणत्या रूढी बंद केल्या?
4. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा. 16
गट 'क'
त) कार्तिकातील सकाळचे वर्णन इंदिरा संत यांनी कसे केले आहे?
थ) 'स्फोट' या कवितेतून मुंबई शहराचे वास्तवदर्शी चित्र कसे साकार झाले?
द) 'अखेर कमाई' या कवितेत पुतळ्यांची बैठक कशी भरलेली आहे?
ध) 'ज्यांचे काळीज फुलांचे, त्यास कापती कसाई' असे बबन सराडकर का म्हणतात?

किंवा

गट 'ड'

- प) 'जत्रेत हरवलेल्या पोरगात दिसत राहतो भेदरलेला' या काव्यपंक्तीतून नीरजांनी कोणता संदेश दिला?
- फ) 'माणूसकी नसलेल्या जिवंत मानवप्राण्यांची' कोणती संस्कृती चंद्रकांत वाघमारे यांना सापडली, ते स्पष्ट करा.
- ब) शेतकऱ्यांच्या दुःखाचे वर्णन कवी बबन सराडकर यांनी कसे केले आहे?
- भ) समाजातील दांभिकतेवर कुसुमाग्रजांनी पुतळ्याच्या संदर्भात कोणता विचार मांडला आहे?

5.

पुढील सर्व प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा.

16

- 1) भारतातील लोकांच्या बहुतेक रोगांचं संशोधन हे भारताबाहेरच्या लोकांनी येऊन केलं, असे लेखक का म्हणतात?
- 2) कलकत्याच्या 'आनंद बझार पत्रिका' या वर्तमानपत्रात कोणती बातमी झळकली?
- 3) 'शेला' या कवितेची मध्यवर्ती कल्पना स्पष्ट करा.
- 4) 'स्वप्न पेरता पेरता, मातीसंगे माती व्हावे', असे कवी बबन सराडकर का म्हणतात?
